

Тя въздъхва уморено и млъква. После :

— Не плачи, любими мой. И не гледай така горчиво. Усмихни ми се както само ти можешъ. Азъ си отивамъ все пакъ щастлива отъ свѣта. Ако не бѣ станало така, дългитѣ години изпълнени съ дреболии, може би, биха издребнили и насъ. Ти знаешъ, азъ винаги се страхувахъ отъ това. И какво значатъ десетъ години по-рано или по-късно? Нищо...

Тя отново задъхана спре. И отново продължава :

— Усмихни се и обещавай ми, че ще живѣешъ. Първо за детето, после за себе си и изкуството. Азъ вѣрвамъ въ тебе, Ваню. Азъ вѣрвамъ, че дори тия дни ти си нарисувалъ нѣщо. Кажи ми.

— Азъ те нарисувахъ съ Славчето. Ти гледашъ съ ослѣпени очи небето, а Славчето посрѣща съ недоумѣние първия ударъ на живота.

— Видѣ ли? Познахъ! — радостно казва Магда. — Азъ зная всѣко тайно жгълче на душата ти. Та нали само съ нея живѣхъ толкова години... Съ нея и само за нея. Твоята грѣшка е въ това... ти забрави... Любими, прости ми... азъ не искамъ да те упреква нито съ една дума. Това се изтърва отъ устнитѣ ми. Знай, че азъ не те осждамъ за нищо. И какъ мога? Азъ те любя, любя... помни винаги. Отъ малка, когато почнахъ да живѣя съзнателно, азъ те обикнахъ. Веднажъ и едного може да люби човѣкъ. Само веднажъ... И искахъ да покажа това на свѣта! Не ми се смѣй, не се смѣй, макаръ да звучи нечувано.

На очитѣ ѝ се сбиратъ сълзи. Тя уморено спира. Въздъхва, поема си дъхъ и отново :

— Азъ искахъ да покажа на този свѣтъ, че само лопшото възпитание, общата поквара и лекомислие създаватъ всички тия печални истории. Добродетелната жена е велико нѣщо. Не смѣхъ, а преклонение изисква тя. А азъ бѣхъ такава, сега на края, предъ тебе, мога да кажа това. Азъ бѣхъ добродетелна, вѣрна на първата си любовъ... И не съжелявамъ за нищо сега. Наопъки, отивамъ си съ радостъ и любовъ...

Но азъ не мога да слушамъ повече и отново почвамъ да ридая. Магда ми стиска ржката, милва я и казва :

— Ваню, странно спокойствие ме е обхванало, а азъ винаги се бояхъ отъ смъртта. Знаешъ ли, дори като чувамъ да плачешъ не се смущавамъ. Една такава тишина, незнайно спокойствие... Сякашъ не съ човѣшки очи гледамъ на всичко. И затова говоря така, като отъ висинитѣ. Но пакъ ще ти кажа. Само отъ насъ зависи да бъдемъ щастливи или не въ любовта и брака. Истинската любовъ,